

PRENUMERERA

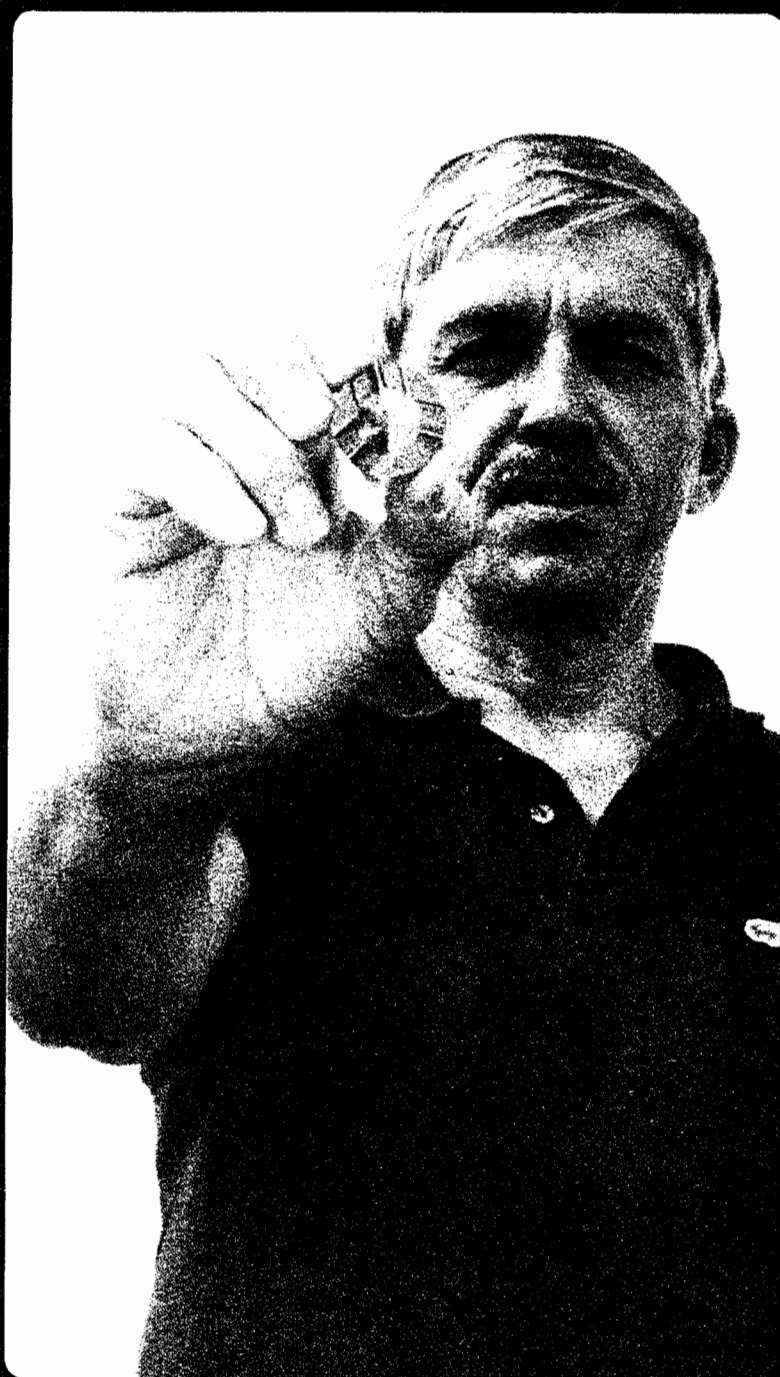
UPPFINNAREN

Nr 3 1990

ÅRGÅNG 5

Tidskrift
för skapande
människor

*BERTIL BURSTRÖMS
UPPFINNINGAR*

- LÅSBRICKAN SOM KLARAR VIBRATIONER
- HYLSAN SOM VERKAR PÅ NYTT SÄTT
- KLÄMSPIKEN SOM FÅTT EN STOR MARKNAD

**MÅSTE MILJÖ-
VÅRDSPRODUKTER
VARA SÅ FULA?**

**FOLKE JOHANSSON
SKRIVER OM GUMMI SOM
KONSTRUKTIONSMATERIAL**

**FOLIEN SOM SPARAR
ENERGI SOM ETT
FYRGLASFÖNSTER**

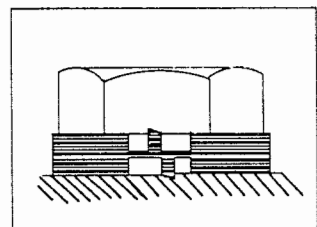
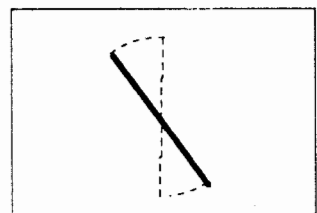
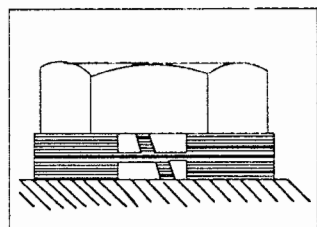
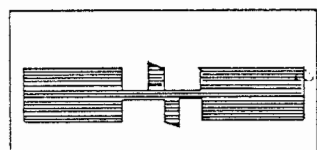
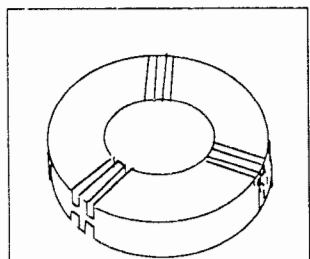

**DANSK LASERTEKNIK
ÖKAR HASTIGHETEN
VID BORRNING 100-FALT**

KONSTRUKTÖREN

INGET KUNDE KNÄCKA BERTIL BURSTRÖM

Det räcker inte för en uppfinnare att bara vara genial. Han skall klara en massa slag under bältet också.

Det gäller i varje fall Bertil Burström utanför Ängelholm. Under ett drygt decennium har han utvecklat ny teknik på temat klämma och fästa med utomordentligt stor marknadspotential inom många områden.

Marodörer har gjort sitt bästa för att knäcka honom. Administratörer utan exploateringsgnista har nonchalerat honom.

Men i Norge är industrin hungrigare än i Sverige. Där tillverkas nu Burströms låsbricka på Myntverket i samma maskin som OS-medaljerna skall präglas.

Hur orkar karln?

Bertil Burström, Skelleftepojke som bosatt sig på skånska landsbygden utanför Ängelholm, har haft ett drygt decennium då han skapat ett helt nytt tekniskt system samtidigt som han drabbats av nästan samtliga de motgångar som åtminstone delvis alltför många uppfinnare måste genomgå.

Men idag håller han på att få lön för mödan, förhoppningsvis i rikt mått.

• En patenterad spik kallad Klemit och som kan slås in i lättklinker och gasbetong med

en vanlig hammare, har fått bra gensvar på marknaden och säljs nu i flera länder.

• Inför vinter-OS i Norge har norska myntverket köpt ny och avancerad utrustning för att präglade medaljer.

För att fylla kapaciteten i den nya utrustningen satsar man nu på en annan av Bertil Burströms uppfinningar: en spärrbricka med absolut låsfunktion som definitivt hindrar att muttrar och skruvar skakar loss.

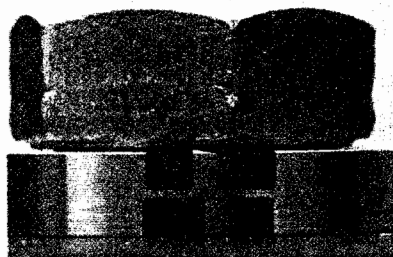
• Just nu underhandlar Burström med ett norskt företag om licens för ytterligare en

uppfinning: en klämhylsa som han anser har den allra största marknadspotentialen.

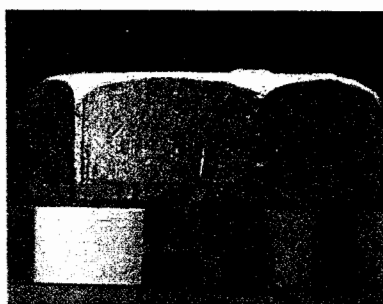
I familjen ingår också en snabbmonterad bergförstärkningsbult som kan göras automatiserat i ett stycke av rullformad plåt och som skulle bli avsevärt billigare i tillverkning än de som idag finns på marknaden. En plugg för tegel och betong, starkare än något annat, säger han, finns också på listan för licensgods.

Lättbetongspiken uppfann Bertil Burström i slutet av 70-talet. Den gav inspiration till de andra uppfinningarna som

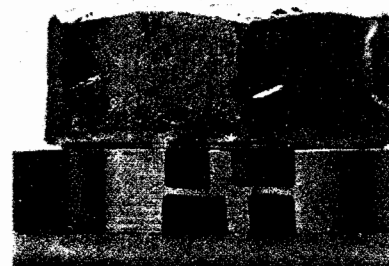
Teknologin kring Patloc-brickan är att den försetts med ett fåtal kammar eller lister (normalt tre) som tränger in i mutterns underkant och den motstående ytan i takt med att muttern gängas upp. Kammarna svänger åt höger på bilden och pressas in i de motstående ytorna och låser. Kammarna lyfter mer än mutterns gängstigning tillåter. Muttern sitter fast. Skall den dras loss får man använda betydligt större kraft än vid åtdragningen. I vissa fall kan låsbrickan användas mer än en gång. Patloc-brickan har samtidigt stora upplagsytor så att bultförbandets spänning ej minskar/sätter sig.

Obelastad

Belastad

Låsposition

alla var patentermogna 1985 och det under en period när Burström hade att klara av alla möjliga problem, som säkert hade knäckt de flesta.

Inget hände

Ett år efter att spiken var klar skrev han ett mycket fördelaktigt licensavtal med ett svenskt företag som skulle lansera den i stor skala. Efter 2,5 år hade inget hänt. Burström lyckades då få avtalet att inte gälla längre.

— Man antog väl att jag var knäckt och som konkurrent oskadliggjord så att jag inte skulle orka fullfölja patentet som jag sökt i 13 länder, säger Bertil Burström.

En klippare till avtalspart dessförinnan, hade skickat en faktura på 100 000 kr efter nästan en månad för kostnader som han ansåg sig ha haft.

— Går det så går det, tänkte han väl, kommenterar Burström. Baktanken var förstås att kompanjonen skulle få patentet billigt genom kronofogden! Innan patentansökan var offentliggjord passade förresten ett branschföretag på att kopiera spiken och (troligen) medvetet göra patentintrång. Det fick B stoppa på.

Ljus i mörkret

Burström släppte in en ny person som skulle svara för marknadsföringen.

Efter en tid ville han ha majoritet i det gemensamma bolaget, i annat fall skulle han inte gå fullt ut.

Burström tackade nej trots att en konkurs var nära.

Men i tunneln började ljuset skönjas.

— En ny bank öppnade i Ängelholm. Där trodde man på mig och mina patent och hjälpte mig att ta över bolaget och rekonstruera det. Jag fick möjlighet att själv starta produktion och så åkte jag runt på alla möjliga mässor och demonstrerade spikprogrammet, berättar Bertil Burström.

Då hade dessförinnan ett stort företag i avtal lovat att sälja stora kvantiteter om de fick ensamrätt. Deras krav på lagringshållning m m hos mig höll så

när på att få mig att stå på öronen när man plötsligt 'stängde av ordertelefonen' och endast uppfyllde en tiondel av vad de lovat.

Jag lyckades dock jobba upp en bra marknad i Norge, Finland och Danmark och det blev räddningen.

Den enes död...

— Mitt i alltsammans rasa-

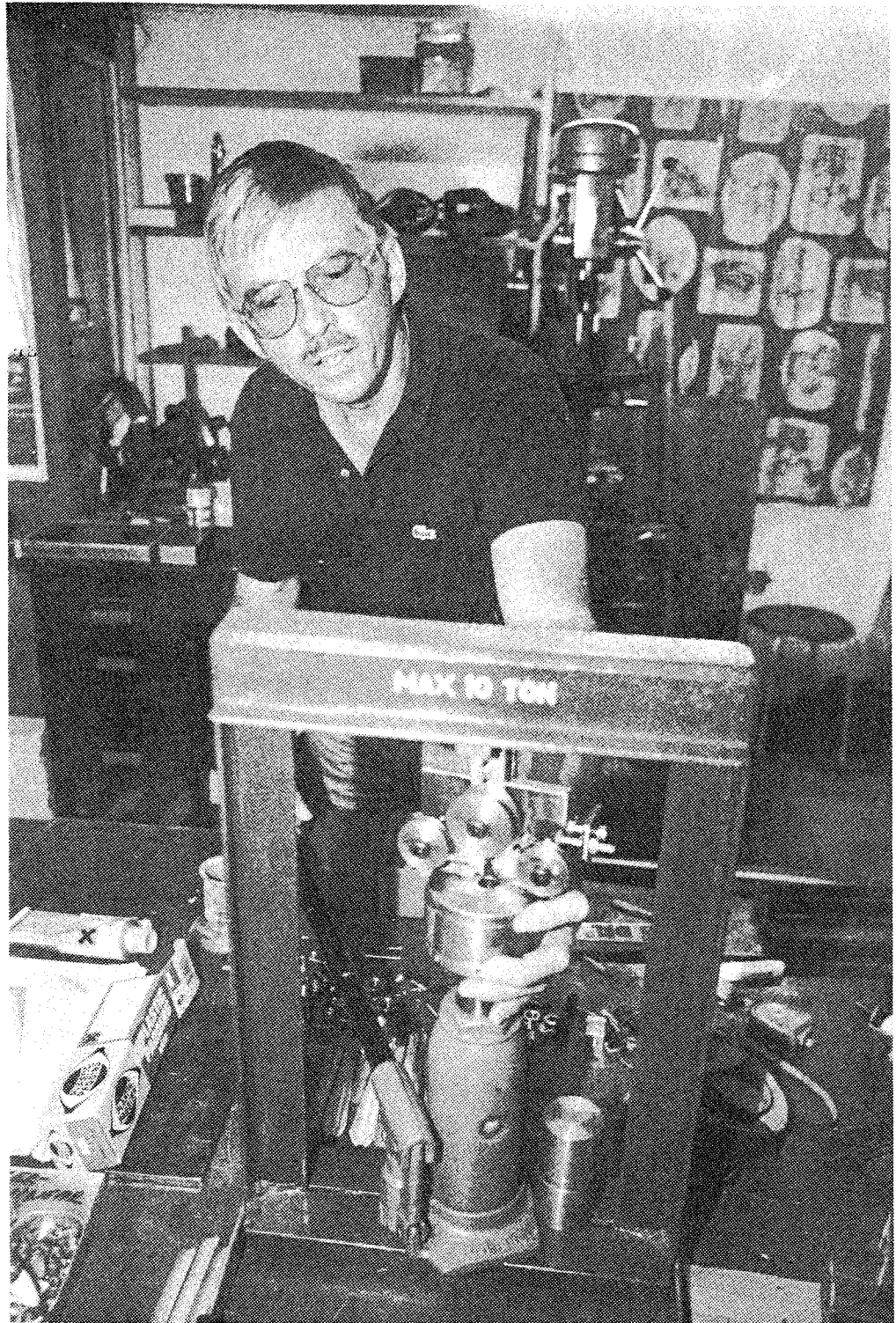
de undertaket fäst med tyska pluggar på NSTs tidningshus i Ängelholm. Skanska som hade byggt, kontaktades och satsade på min spik. Jag fick ett stipendium av STU på 100 000 kr. Banken blev imponerad och höjde checkkrediten. Saker och ting började ljusna.

Så småningom sökte ett företag i Göteborg kontakt med Burström för att köpa alla verktygen, lagret och licensrät-

ten. Spiken tillverkas nu i ett par fabriker i Sverige och säljs duktigt. Burström har äntligen fått ordentliga inkomster från sin uppfinning.

Medan allt det här hände kämpade Bertil Burström vidare med sin teknik. Han åkte också en gång i veckan till Högskolan i Kristianstad och läste juridik.

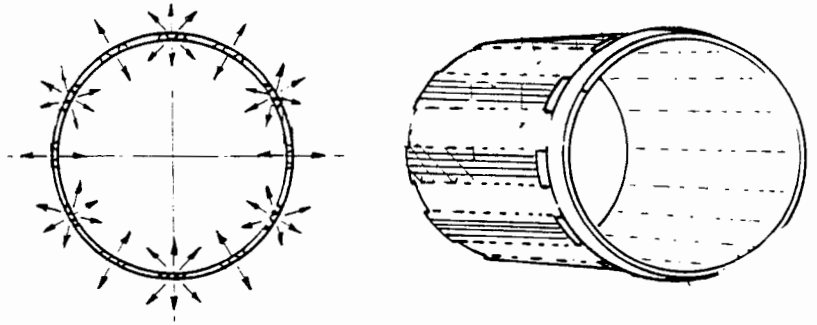
— Det var det bästa som jag gjort, säger han idag. Tack

Bertil Burströms uppfinningar väntas få en mycket stor marknad. Hans lösningar på viktiga problem har väckt intresse särskilt i Norge där industrins syn på uppfinningar tycks vara annorlunda än i Sverige.

Uppfinnare&Konstruktören 3:90

NETLOCs patenterade klämhylsa består av två halvor av kallvalsad 2,5 mm plåt med ett antal veckade zoner (ungefär som wellpapp) och inpressade rombformade sneda tryckstag. När hylsan spänns åt axiellt veckar den sig och tränger linjevis mot axeln och navet. Man får härigenom en mycket fast självlåsandse förbindelse mellan dessa.

vare det kan jag göra bättre avtal och uppgörelser. Mina patenthandlingar skriver jag sedan länge själv. Sen får min byrå gå igenom dem. Resultatet blir avsevärt bättre patenthandlingar än annars.

Hård norsk satsning

Kontakterna med Norge ledde till att hans låsbricka hittade ett intresserat företag där. Innan dess hade Burström uppvaktat några stora svenska företag som emellertid inte ens orkade testa eller studera hans uppfinning närmare. Man avaktade passivt.

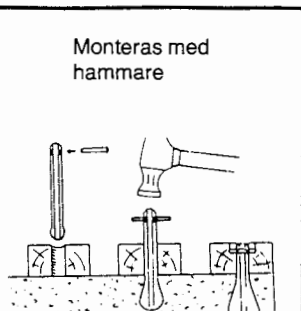
Det norska företaget Scanloc A/S utanför Kristiansand satsade redan från början hårt

på uppfinningen. Man gjorde studier på Danmarks Tekniska Högskola i Köpenhamn där man är nordiska mästare i smidesteknik, man engagerade ett norskt institut för att utreda materialproblemen, man fick 200 000 kr från Nordisk Industrifond och intresserade norska myntverket för Burströms bricka.

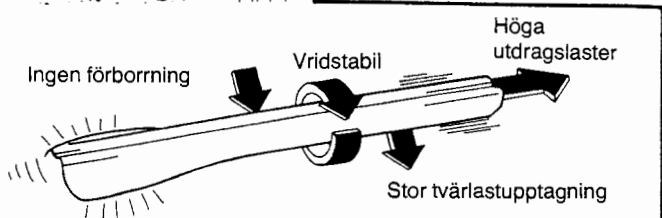
Uppfinningen har presenterats på den stora Hannovermässan. Bland dem som blev intresserade fanns tyska Bundesbahn, som nu skall testa produkten. På varje sliper sitter ett tiotal bultar och dessa måste inspekteras tre gånger om året.

Behovet av en mutter som inte skakar loss är enormt i alla sammanhang.

Min granne som är lantbrukare och f.d. bilprovare hade problem med dragstången till gödselspridaren som ständigt skakade loss. Han fick en av prototyperna till låsbrickan, men han var skeptisk och trodde inte på testprotokoll. En tid. Nu är han entusiastisk och mycket tacksam för att han slipper hoppa av traktorn ideligen och dra åt muttern. Säger Burström.

Monteras med hammare

Klemitspiken är gjord av 0.75 mm stålplåt med W-formad profil. I spetsen är 'staplarna' på W-et böjda en aning utåt. Det gör att skänklarna pressas utåt när den slås in i Leca eller lättbetongen medan profilryggen går rakt fram så att det bildas en stor utbred yta som en spade. Resultatet blir att spiken sitter mycket hårt i betongen. I änden finns ett hål där man kan sätta en sprint, mutter, tråd eller platta eller annat som kan vara lämpligt för de många behov som kan täckas. Tex vid isolering, uppsättning av kablar, armaturer, rör, radiatorer, hyllor, spikreglar, karmar etc.

Norsk hunger

Nyligen var Bertil Burström i Oslo och Kongsberg och inspekterade verktygen. När detta läses har troligen produktionen kommit igång för fullt.

— Det är roligt att arbeta med norrmännen, säger Bertil Burström. De är entusiastiska för bra uppfinningar som kan ge dem en konkurrenskraftig industri. I Norge finns ju inte samma industristruktur som i Sverige. Det gör att de är hungriga på ett helt annat sätt än vi.

Nu gäller det hylsan som skall hålla fast kughjul, remskiva m m på en axel. Också här handlar det om norskt intresse medan Burström i Sverige i stort sett bara återkontaktas av en sekreterare till utvecklingschefen i det stora börsföretaget.

— Hylsan kan tillverkas till en bråkdel av vad motsvarande teknik kostar idag, säger Bertil Burström. Samma gäller bergbulten. Inget materialspill och reaktivt enkel tillverkningsteknik. Hylsan tror jag kommer att få en särskilt stor marknad.

— I alla fallen handlar det ju om produkter som säljs för fle-

ra miljarder idag och som behövs överallt.

Filosofin

En av Bertil Burströms uppfinnartereser är den här:

När det finns många olika lösningar på i stort sett samma problem, innebär det att ingen lyckats lösa detta på ett tillräckligt effektivt sätt. Den som kommer med uppfinningar som täcker större delen eller hela problemkomplexet till lägre tillverkningspris har därför stora möjligheter på marknaden.

Fast Burström kan ändå inte helt låta bli att syssla med all slags problemlösning och 'småuppfinningar'. Nu har han börjat spela golf för att koppla av ibland på ett effektivt sätt. Och snabbt fann han nya möjligheter.

Om det skall vi berätta mer så småningom.

Men att Bertil Burström orkat genomföra sitt uppfinnarprogram — det är kanske det märkligaste i hela historien. De flesta skulle ha däcksats för gott för länge sen.

KVB

F

Fry